

HARİTA BİLGİSİ

HARİTA: Bir yerin kuşbakışı görünüşünün bir ölçek yardımıyla küçültülerek bir düzlem üzerine aktarılması.

NOT: Bir çizim de ölçek yoksa o harita değil **krokidir**. Ayrıca **Planlarda** harita sınıflandırmasının içine girerler.

Bir Harita da Olması Gerekenler:

- Amaç
- Amaca uygun başlık
- Coğrafi Koordinatlar
  - Yön okul
  - Ölçek
- **Lejant**

LEJANT: Haritanın dili demektir.

- Dünya'nın Şeklinin küresel olmasından dolayı haritalar düz bir zemine aktarılırken bozulmalar meydana gelir. Bu bozulmaları en aza indirmek için ise Projeksiyon yöntemleri geliştirilmiştir.

Konik Projeksiyon

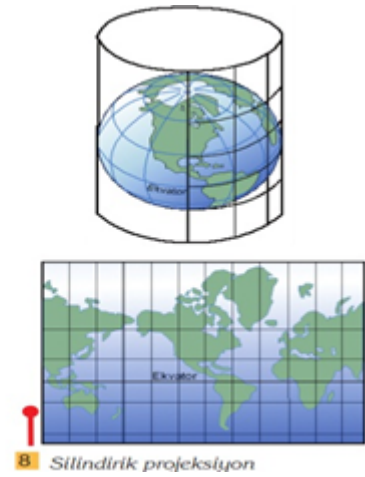
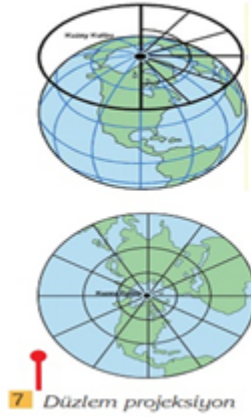
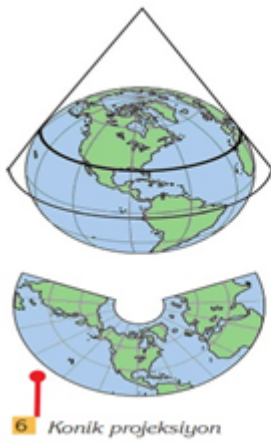
- Orta Kuşağın çiziminde kullanılır.
- Orta Kuşakta bozulma az olur. Ülkemiz orta kuşakta yer aldığı için haritası bu yöntemle çizilirse bozulma en az olacaktır.

Düzlem Projeksiyon

- Kutup bölgelerinin çiziminde kullanılır.
- Kutuplarda bozulma az olur. Kutuplardan uzaklaştıkça bozulma artar.

Silindirik Projeksiyon

- Ekvator ve çevresinin çiziminde kullanılır.
- Ekvator bölgelerinde bozulma olur. Ekvatordan uzaklaştıkça bozulma artar.

- Dünya haritasındaki açık renkli alanlar ülkelerin haritalardaki boyutu iken, koyu renkli alanlar ise, gerçek boyutudur.

Mekânsal Verilerin Haritalara Aktarılması

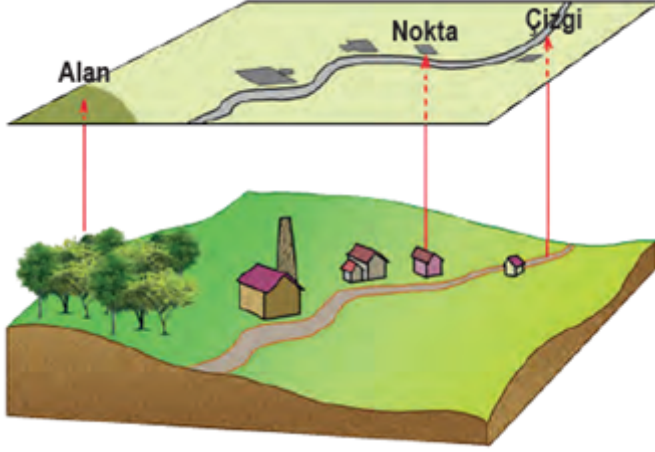
- Bu yöntem özellikle şekli ve sınırları çok küçük olan veriler için kullanılmaktadır. Ağaçlar, otobüs durakları, kuyular, mağaralar, tepe noktaları gibi veriler daha çok bu yöntemle gösterilmektedir.

ÇİZGİ:

- Çizgi olarak gösterilen mekânsal verilerin başlıca özelliği, alan olarak gösterilememesi ve birbirini izlemesidir. Yollar, akarsular, sınırlar, fay hatları ve kıvrım eksenleri çizgi olarak gösterilmektedir.

ALAN:

- Sınırları belirli olan alansal veriler için kullanılan yöntemdir. Jeolojik formasyonlar, denizler, göller, idari bölgeler, ormanlık alanlar, ovalar, platolar, tarımsal üretim alanları vb. veriler haritaya bu yöntemle aktarılır.

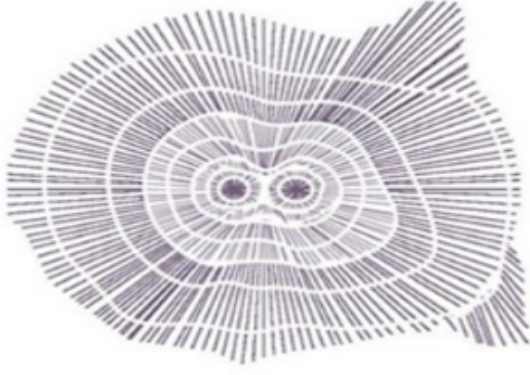

Harita Çiziminde Kullanılan Yöntemler:

- Tarama Yöntemi
- Kabartma Yöntemi
- Gölgeleme Yöntemi
- Renklendirme Yöntemi
- İzohips Yöntemi

§ Unutma; ÖSYM sorarsa İzohips ya da Renklendirme yöntemini sorar. Diğerlerini de bil ama onların kaderi şıklara konulmaktadır. :)

Tarama Yöntemi:

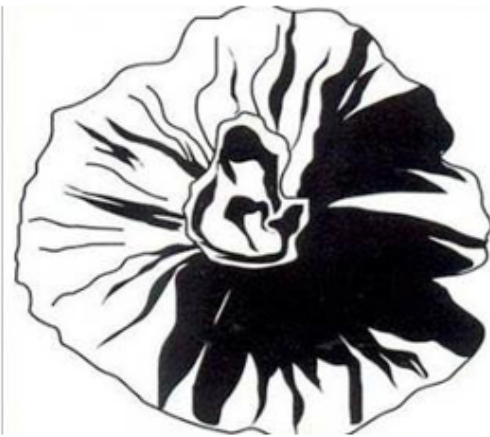
- ❑ Eğimin fazla olduğu yerlerde çizgiler sık, kalın ve kıstadır. Eğimin azaldığı yerlerde ise çizgiler uzun, ince ve seyrek. Düz yerler ise boş bırakılır.
- ❑ Kullanımı yaygın değildir.
- ❑ Yer şekilleri hakkında bilgi verir.

Kabartma Yöntemi:

- ❑ Yer şekillerinin üç boyutlu ve gerçeğe en uygun gösteren yöntemdir.
- ❑ Bu haritaların maliyeti yüksek, yapılışı ve taşınması zor olduğundan kullanımı yaygın değildir.

Gölgeleme Yöntemi:

- ❑ Bu yöntemde genellikle yer şekillerine belirli bir yönden 45'lik açı yapacak biçimde ışık vurulduğu varsayılır.
- ❑ Engebeli yerler koyu, ışık vuran yerler ve düz yerler açık renkle gösterilir.
- ❑ Bu yöntemde yükselti bulunmaz ve profil çıkarılmaz.
- ❑ Fiziki haritalara yardımcı yöntem olarak kullanılır.

Renklendirme Yöntemi:

- ❑ Bu yöntemde deniz seviyesinden itibaren belirli yükselti aralıkları belirli bir renk ile gösterilir.
- ❑ Hangi rengin hangi yükseltileri gösterdiği haritaların anahtarında

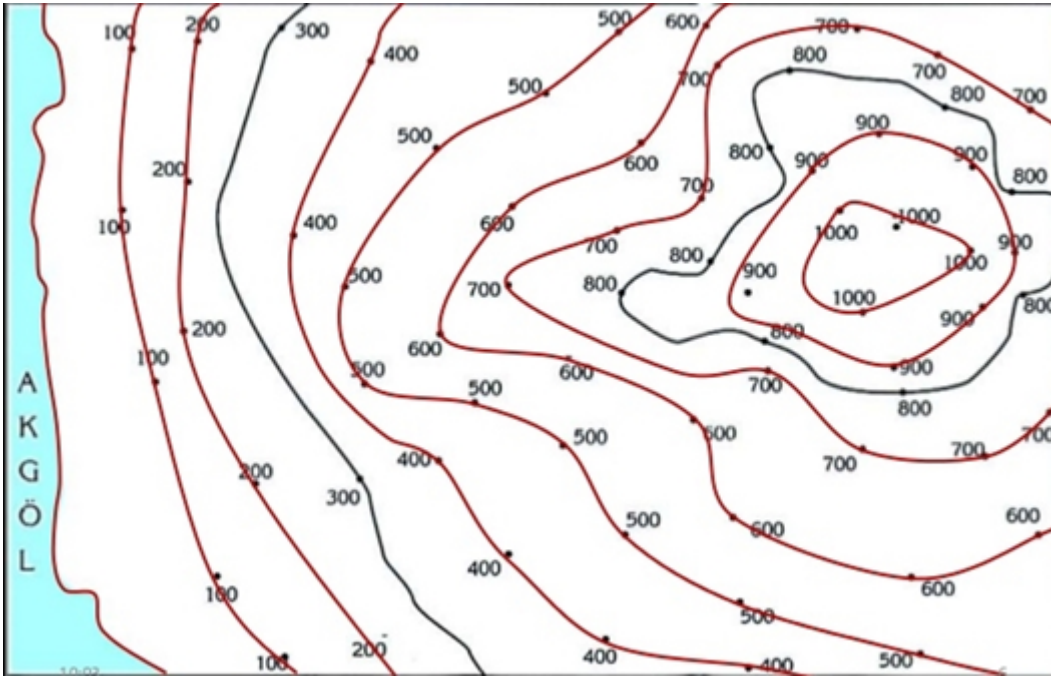
§ Renklendirme yöntemi izohips yönteminden sonra en çok kullanılan yöntemdir.

§ Fiziki haritalarda kullanılan renkler yer şekilleri hakkında bilgi vermez, renkler sadece yükselti hakkında bilgi verir.

İzohips Yöntemi:

İzohips yöntemi haritalarda yer şekillerini göstermede kullanılan en yaygın yöntemdir.

İzohips: Eş yükselti eğrileri / **İzobat:** Eş derinlik eğrileri... (**İzohipsler karalardaki yer şekillerini, İzobatlar ise denizlerdeki derinliği gösterir.**)

Özellikleri;

- İç içe kapalı eğrilerdir.
- Yeryüzü şekillerinin yükseltilerini gösterir.
- **En geniş izohips halkası en alçak yeri, en dar izohips halkası en yüksek yeri** gösterir.
- Aynı izohips eğrisi üzerindeki bütün noktaların **yükseltileri birbirine eşittir.**
- İki izohips eğrisi birbirini kesmezler.
- **İzohipslerin sıklaştığı yerlerde eğim artar, seyreklaştığı yerlerde ise eğim azalır.**
- İki izohips eğrisi arasındaki yükselti farkına **eküidistans (izohips aralığı)** denir.